

عنوان مقاله:

تحلیل انتقادی ادله اشاعره و معتزله درباره رویت الهی مبتنی بر روایات اهل بیت (علیهم السلام)

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات قرآن و حدیث، دوره 13، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

رسول محمدجعفری - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

محمود صیدی - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

از برخی آیات قرآن، امکان رویت خداوند و از برخی دیگر امتناع آن قابل برداشت است، این امر موجب گردیده است تا باورهای مختلفی در جامعه اسلامی مطرح گردد. گروهی با استدلال به دسته اول آیات و استشهاد به برخی روایات نبوی (صل الله علیه و آله) و اقامه براهین عقلی، امکان رویت را نتیجه گرفتند و گروهی دیگر با بهره گیری از دسته دوم آیات و طرح استدلال های عقلی، امتناع مطلق رویت را استنتاج کردند. اشاعره باورمندان دیدگاه نخست و معتزله معتقدان دیدگاه دوم می باشند. به دلیل طرح هر دو دیدگاه در دوران حضور اهل بیت (علیه السلام) هر دوی آن ها با نقد ایشان مواجه گردید، لذا پژوهش حاضر با روش توصیفی تحلیلی در پی آن است تا به این پرسش پاسخ دهد که تحلیل ادله اشاعره و معتزله درباره رویت الهی و نقد آن ها با روایات اهل بیت (علیه السلام) چگونه است پس از تحلیل ادله عقلی، قرآنی و حدیثی اشاعره و معتزله روشن گردید که استدلال های آن ها با دو مواجهه سلبی و ایجابی روایات اهل بیت (علیه السلام) مورد نقد است. در مواجهه سلبی؛ اولاً، رویت جسمانی خداوند خواه در دنیا، خواه در خواب و خواه در بهشت غیرممکن است، ثانیاً، تمام روایاتی که خداوند را چون مخلوقاتش توصیف می کنند، نقد و رد می شوند، ثالثاً، رویت غیر جسمانی امری مطلقاً محال نمی باشد. در مواجهه ایجابی نیز طبق روایات، خداوند با قلب پیراسته از زنگار گناهان و آلودگی های شبهات قابل رویت است و این مهم برای اولیای دین و تطهیر یافتگان الهی محقق گردیده است.

کلمات کلیدی:

نقد حدیث، رویت خداوند، اهل بیت (علیهم السلام)، اشاعره، معتزله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/955847>

